

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 802/2014
20.11.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Б.С. и др., због кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених Б.С. и Р.С., адвоката М.Б., браниоца окривљеног С.П., адвоката Д.В. и браниоца окривљеног М.Б., адвоката Д.Ж., поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 201/10 од 02.04.2014. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 68/14 од 29.05.2014. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 20.11.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

И УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П., па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици К 201/10 од 02.04.2014. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 68/14 од 29.05.2014. године, тако што Врховни касациони суд,

према окривљеном С.П. из С., ул. ..., рођеном године у ..., од оца ... и мајке ..., рођене ...,

на основу члана 422. тачка 3. ЗКП, у вези члана 103. тачка 5. у вези члана 104. став 6. Кривичног законика,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да је „дана 18.05.2004. године на граничном прелазу „Сремска Рача“ као одговорно лице – цариник Царинске испоставе Сремска Рача, службеним печатом оверио службену исправу са неистинитом садржином у стању да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, при чему је био свестан свога дела и хтео његово извршење и свестан забрањености истог, тако што је својим оверавањем у доњем левом углу службене исправе – јединствене царинске исправе број 42102/ГД/5975 од 18.05.2004. године, лажно потврдио да је путничко моторно возило марке „...“ на шлеперици регистарског броја ... ушло у Србију и Црну Гору из Босне и Херцеговине и пријавило се царини на царинској испостави „Сремска Рача“, иако из извештаја управе саобраћајне полиције Београд – 18 бр.226-1-867/04 од 05.07.2004. године произлази да регистарски број ... СУП у Сомбору уопште није издао, а према евиденцији Управе за индиректно-неизравно

опорезивање – Бања Лука, није евидентиран – потврђен излаз из Босне и Херцеговине за теретно возило – шлеперицу ..., већ се возило „...“ налазило у предузећу за међународну шпедицију Ј. – Б. ПЈ Ј. у Ј.,

чиме би извршио кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије.

На основу члана 265. став 1. ЗКП, трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног С.П., падају на терет буџетских средстава.

II ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви бранилаца окривљених Б.С., Р.С. и М.Б., поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К 201/10 од 02.04.2014. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 68/14 од 29.05.2014. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и члана 439. тачка 2. ЗКП, док се за захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у преосталом делу ОДБАЦУЈУ као недозвољени.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К 201/10 од 02.04.2014. године, окривљени С.П., Б.С., М.Б. и Р.С., су оглашени кривим због извршења по једног кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије, па им је изречена условна осуда тако што им је утврђена казна затвора у трајању од по четири месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико сваки окривљени у року од једне године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. На основу члана 264. и 261. ЗКП, окривљени су обавезани да плате суду паушал у износу од 5.000,00 динара као и трошкове кривичног поступка у износу од 5.066,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 68/14 од 29.05.2014. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених М.Б., Б.С., Р.С. и С.П., као и жалбе окривљених С.П. и М.Б., а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљених Б.С. и Р.С., адвокат М.Б., због повреде закона из члана 485. став 2. у вези члана 439. тачка 2. ЗКП, члана 451. ЗКП и члана 459. став 1. у вези члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине првостепену и другостепену пресуду, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да укине само другостепену одлуку и предмет врати на поновну одлуку другостепеном суду;

- бранилац окривљеног М.Б., адвокат Д.Ж., због битне повреде одредаба кривичног поступка са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и донесе пресуду којом ће укинути одлуку донету у поступку по редовном правном леку и предмет вратити на поновну одлуку; и

- бранилац окривљеног С.П., адвокат Д.В., због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 103. тачка 5. и члана 104. став 6. КЗ и члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи другостепену пресуду тако што ће према окривљеном С.П. одбити оптужбу да је извршио кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Окривљени и бранилац су предложили да их Врховни касациони суд обавести о седници већа, уколико суд закључи да би то било од значаја за доношење судске одлуке.

Врховни касациони суд је доставио захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сматрајући да присуство Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених не би било од значаја за доношење одлуке, због чега их није позвао на седницу већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима нашао:

Врховни касациони суд налази да се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П. основано указује да је другостепеном пресудом повређен закон на штету окривљеног С.П. и то одредба члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, у вези члана 103. тачка 5. у вези члана 104. тачка 6. КЗ, јер је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног.

Наиме, из списка предмета, оптужница Основног јавног тужиоца у Сремској Митровици Кт 301/04 од 23.09.2005. године, Кт бр.469/04 од 23.09.2005. и Кт бр.497/04 од 23.09.2005. године, које су измењене на главном претресу одржаном дана 30.03.2012. године и изреке првостепене пресуде произлази да је окривљени С.П. кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. Кривичног закона Републике Србије извршио дана 18.05.2004. године.

Надаље, одредбом члана 103. тачка 5. КЗ, предвиђено је да се кривично гоњење не може предузети кад протекне пет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко три године (релативна застарелост кривичног гоњења), а одредба члана 104. став 6. КЗ, прописује да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења (апсолутна застарелост кривичног гоњења), то је, имајући у виду наведене одредбе и казну прописану за кривично дело из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС - од три месеца до пет година, због протекла времена, дана 18.05.2014. године, настала апсолутна застарелост кривичног гоњења за наведено кривично дело, а након доношења првостепене пресуде.

Будући да је другостепена пресуда донета дана 29.05.2014. године, када је већ била наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног С.П. за кривично дело из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС, то се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да је другостепени суд на штету окривљеног повредио Закон - из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, у вези

члана 103. тачка 5. КЗ, и члана 104. став 6. КЗ, доносећи цитирану пресуду, јер више није било места даљем вођењу кривичног поступка и доношењу пресуде којом се одлучујући о изјављеним жалбама првостепена пресуда потврђује у односу на овог окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд преиначио обе правноснажне пресуде тако што је према окривљеном С.П. одбио оптужбу да је извршио кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС применом члана 422. тачка 3. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П., указује се и то да су нижестепене пресуде донете уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, указивањем да се исте заснивају на недозвољеном доказу – записнику са исказом окривљеног М.Б., који је он као сведок дао на записнику код истражног судије првостепеног суда, а који записник првостепени суд није у смислу члана 337. став 6. у вези члана 237. став 1. и став 3. ЗКП, издвојио из списка предмета посебним судским решењем.

Налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног С.П. основан у погледу повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 103. тачка 5. и члана 104. став 6. КЗ, Врховни касациони суд је са изнетих разлога на основу члана 422. тачка 3. ЗКП, одлучио као у ставу 1. изреке ове пресуде, чиме је одлучивање о истакнутој повреди кривичног поступка у првостепеној и другостепеној пресуди било беспредметно.

Одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Б.С., Р.С. и М.Б., Врховни касациони суд је нашао:

Врховни касациони суд налази да је неоснован захтев браниоца окривљеног Р.С. да је првостепеном и другостепеном пресудом на штету овог окривљеног повређен Кривични закон из члана 439. тачка 2. ЗКП, тиме што је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити са образложењем да предметна исправа нема карактер службене исправе имајући у виду да је евиденција коју је окривљени сачињавао била интерног карактера коју је он водио у циљу лакшег обављања посла, те да су следствено томе првостепени и другостепени суд кривично дело окривљеног Р.С. описано у диспозитиву оптужбе погрешно правно квалификовали као кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС истичући да би се, евенутално, у радњама овог окривљеног стицала законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 233. став 1. КЗ РС а за које кривично дело је знатно раније наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног.

Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи браниоца окривљеног Р.С. да помоћна евиденција – „Преглед промета теретних возила преко граничног прелаза Сремска Рача“, није службена исправа, те да су првостепени и другостепени суд заузимајући супротно становиште, на штету окривљеног Р.С., повредили кривични закон из члана 439. тачка 2. ЗКП. Ово стога, јер наведена исправа, и по оцени овога суда, има карактер службене исправе с обзиром да иста представља званичну и обавезну евиденцију коју је окривљени као одговорно лице – полицајац МУП РС Управе пограничне полиције

био дужан да води, а која обавеза је била у оквиру његових службених овлашћења, па се следствено томе у радњама овог окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде стичу законска обележја кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС.

По оцени Врховног касационог суда неосновано се захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Б.С., Р.С. и М.Б. побијају правноснажне пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, указивањем да је у конкретном случају наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљених.

Наиме, из чињеничног описа кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 1. КЗ РС, датог у диспозитиву оптужног акта, произлазе законска обележја овог кривичног дела за које су окривљени правноснажном пресудом и оглашени кривим. С обзиром на то да су окривљени Б.С. и Р.С., предметно кривично дело извршили дана 03.06.2004. године, а окривљени М.Б. у периоду од 18.05.2004. до 08.06.2004. године и да је за то дело прописана казна затвора од три месеца до пет година, то би у смислу одредби члана 103. тачка 5. КЗ и одредбе члана 104. став 6. КЗ, апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљених Б.С. и Р.С. за наведено кривично дело наступила дана 03.06.2014. године, а окривљеног М.Б. дана 08.06.2014. године, дакле, након доношења пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 68/14 од 29.05.2014. године, па су стога неосновани наводи бранилаца окривљених да су нижестепене пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП.

Надаље, бранилац окривљених Б.С. и Р.С., у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови погрешно утврдили да су ови окривљени имали својство одговорних лица, јер ником од њих, према наводима захтева, у оквиру послова које су обављали нису били поверени послови управљања нити надзора, којим наводима се, по налажењу овог суда правноснажна пресуда побија због погрешно утврђеног чињеничног стања, што у смислу члана 485. став 4. ЗКП, није разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

У истом захтеву за заштиту законитости истиче се и то да је другостепени суд повредио одредбу члана 451. ЗКП, тиме што својом одлуком није испитао првостепену пресуду у оквиру основа и правца побијања који су истакнути у жалби, док се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Милана Богданића наводи да су првостепена и другостепена пресуда донете уз битне повреде одредаба кривичног поступка, јер је ускраћено право окривљеном на одбрану тиме што је првостепени суд одбио извођење предложених доказа од стране одбране и уз противљење браниоца прочитао изведене доказе.

Међутим, Врховни касациони суд налази да истакнуте повреде закона у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Б.С., Р.С. и М.Б. нису дозвољени разлози за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Б.С., Р.С. и М.Б. у овом делу оцењени као недозвољени.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, одлучио као у ставу један, а на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП као у ставу два изреке ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.**